

Årsplan Lade barnehager 2022

Lade barnehager består av Stabburet, Korsvika og Østmarkneset barnehage. Korsvika og Østmarkneset har plass til 28 barn i alderen 1 - 3 år. Stabburet har plass til 80 barn i alderen 3 - 6 år. Barnehagene ligger i naturskjønne omgivelser på Lade. Årsplanen er utarbeidet sammen med alle ansatte på høstens planleggingsdager. Medvirkning på årsplanen var også tema på høstens foreldremøte. Årsplanen ble fastsatt i barnehagenes samarbeidsutvalg i november.

Hva jobber vi ut i fra?

Barnehageloven

Barnehageloven regulerer barnehagene i Norge. Loven gjelder for både private og offentlige barnehager, og skal først og fremst sikre barna et likeverdig, kvalitativt godt pedagogisk tilbud.

Rammeplanen for barnehagen

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Rammeplanens fagområder

Fagområdene henger sammen med hverandre. For at vi skal sikre fokus på alle i løpet av året, velger vi å legge spesielt vekt på hver av dem i perioder.

Fagområde	Periode
Kommunikasjon, språk og tekst	Januar og februar
Kropp, bevegelse og helse	Mars og april
Kunst, kultur og kreativitet	Mai

Natur, miljø og teknologi	Juni og august
Nærmiljø og samfunn	September
Antall, rom og form	Oktober og november
Etikk, religion og filosofi	Desember

Enhetsavtalen

Trondheim kommune har laget 4 felles mål for oppvekstområdet i kommunen. Vi som bor i kommunen ønsker sammen å fokusere på en god barndom.

Målene i enhetsavtalen

Enhetsavtalens 4 mål for alle i barnehage, skole og BFT i Trondheim kommune

1. Barn og unge har fremragende kompetanse sosialt, språklig og faglig
2. Barn og unges oppvekstmiljø er ALLE voksnes ansvar
3. Barn og unge er unike og tilhører i samme fellesskap
4. Vi er et felles lag som møter barn og unge med kjærlighet, respekt og kompetanse

Stein, saks, papir - strategi for sterkere barnefellesskap

“Stein, saks, papir er en lek hvor flaks og tilfeldigheter avgjør hvem som vinner og taper. Barn velger ikke sine foreldre, søsken, barnehage, skole eller nabolag. Barn og unges oppvekst er likevel ingen lek, men vårt felles ansvar.”

- Camilla Trud Nereid, tidligere kommunaldirektør for oppvekst i Trondheim kommune.

Strategien bygger på tanken om at personers vansker og utfordringer skal, i samarbeid med tjenestene, i hovedsak forstås, forklares og løses i fellesskapet. Barn deltar på mange forskjellige arenaer og er i flere ulike relasjoner. Disse må sees i sammenheng med hverandre, og vi må forstå barn ut fra den tiden de er i og de inntrykkene og opplevelsene de er en del av. Målene i enhetsavtalen er i tråd med oppvekst strategien med

fokus på at barn skal få utnytte sitt utviklingspotensiale best mulig. Strategien beskriver hvor viktig fellesskapet er for å unngå utenforskap og mobbing. I strategiens handlingsplan beskrives særlig hvor viktig det er at barnehagen fokuserer på 2 - 3 åringene. Grunnen til dette er at det er i denne alderen vennskap og relasjoner til andre begynner å utvikles. Det er derfor viktig at vi er oppmerksomme på barns progresjon og mestring i denne perioden for å kunne støtte og hjelpe barn best mulig.

Plan mot mobbing

Alle barn i barnehagen skal ha en trygg hverdag og oppleve seg som en del av fellesskapet. Det er utarbeidet en plan mot mobbing for Lade barnehager.

Mål:

- **Personalet arbeider aktivt med holdninger og reaksjoner mot mobbing, herunder tydelige og forståelige grenser, temaperioder om vennskap og følelser, “mobbeombud”.**
- **Personalet kartlegger og observerer enkeltbarn, barnegruppen, relasjoner og miljøet i barnehagen. Kartleggingsverktøy: TRAS, ALLE MED, Sosiogram, relasjonskartlegging og praksisfortellinger.**
- **Personalet har ukentlige avdelingsmøter/refleksjonsmøter hvor barnegruppen diskuteres.**

[Handlingsplan mot mobbing](#)

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barns trygghet, tilhørighet og utvikling. I Lade barnehager skal barn oppleve at de blir ivaretatt på en omsorgsfull og varm måte. De skal møtes av aktivt lyttende og engasjerte voksne som er nær og tilstedeværende. Omsorg handler om anerkjennelse, tilstedeværelse, trygghet og trivsel. Alle barn skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelpen og støtten de har behov for. Barnehagens arbeid skal bygge på trygge, omsorgsfulle relasjoner mellom barn-barn, barn-voksen, og voksen-voksen. Barna skal lære betydningen av omsorg overfor seg selv og andre.

Mål:

- **Alle skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelpen og støtten de har behov for**
- **Barna erfarer selvstendighet og sosialt fellesskap med respekt for seg selv og andre**
- **Alle barn skal bli møtt av varme, engasjerte og lyttende voksne**

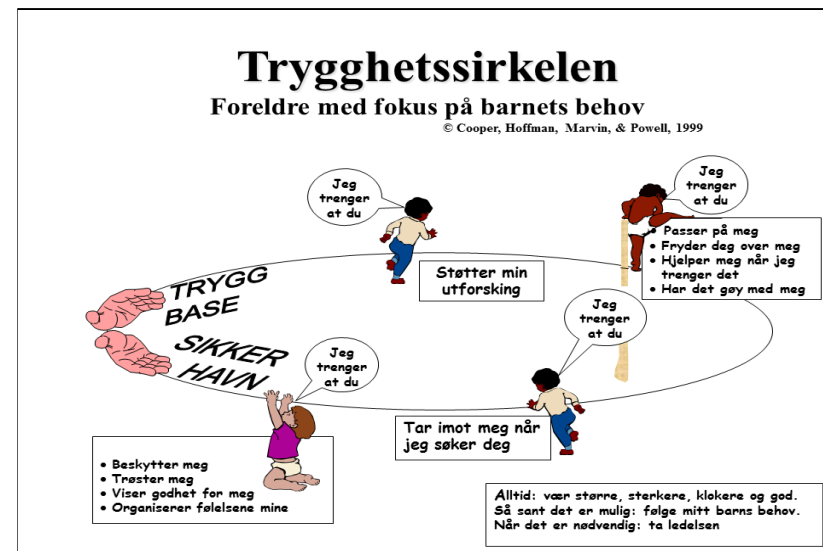
Voksenrollen

Voksenrollen er tilstedeværende rollemodeller som ser, anerkjenner og veileder barn til å møte verden med respekt og forståelse.

Vi må være trygge for å utvikle oss. “Trygghetssirkelen” beskriver godt hvordan barn utforsker verden. Hende illustrerer den voksne som barnets “trygge base eller sikre havn”. Voksne er tilstede for barnet når det lærer nye ting. Da har barn behov for at vi støtter deres utforsking og læring. De vet at voksne er der for dem og passer på dem. De deler sine gleder når de lærer noe nytt. Når barn blir slitne eller utrygge havner de “nede” på sirkelen. Da trenger de at voksne leder dem og er tilstede for dem. Tilstedeværende og sensitive voksne som støtter, trøster og viser godhet er viktig i denne fasen. Når barn søker tilstedeværende voksne sier vi at de trenger “lading”. Det vil si at de vil sitte på fanget, trenger litt støtte og omsorg eller hvile seg litt. Den voksne er avgjørende for at barn skal få ny energi til en “ny runde” ut i sirkelen.

Mål:

- **Personalet er gode rollemodeller**
- **Personalet har god kunnskap om, og bruker trygghetssirkelen**
- **Alle barn har en trygg havn/voksen i barnehagen**

Lek

Leken er barnas viktigste arena for opplevelser, samhandling, bearbeiding av erfaring og utprøving. Leken er lystbetont og indre motivert, derfor har den en sentral plass som læringsarena. Leken skal skje på barnas premisser med voksne til stede for å inspirere, veilede og skape gode relasjoner. Tilstedeværende voksne i lekesituasjoner vil ivareta barns behov for omsorg, trygghet og støtte.

Mål:

- **Vi skal være til stede i barns lek.**
- **Vi skal ivareta barns medvirkning gjennom å observere og støtte barns lek.**
- **Vi skal tilrettelegge for gode lekemiljø og møteplasser der barna skal oppleve tilhørighet og glede ved fellesskapet**
- **Barna skal tilbys lekemateriale som inspirerer og fremmer utforskning, kreativitet og undring tilpasset alder og interesse**
- **Alle skal få oppleve glede, humor, engasjement og spenning**

Danning

Danning er å utvikle kunnskap, verdier og holdninger i fellesskap der alle anerkjennes som selvstendige mennesker. Danning er en livslang prosess som handler om hvordan vi skapes og formes som mennesker. I barnehagen pågår dannelsprosessen gjennom hele barnehagedagen, i møte med både barn og voksne. Barna erfarer og blir kjent med miljøet rundt seg gjennom samhandling, lek og aktiviteter. Barna skal utvikle trygghet på seg selv og egen identitet og finne sin plass i fellesskapet. Vi fremmer danning gjennom å være trygge og lekende voksne sammen med barna. Som rollemodeller møter vi barn med humor, glede og respekt.

Mål

- **Alle skal bry seg om og respektere hverandre, miljøet og mangfoldet vi er en del av**
- **Barn skal få undre seg over vedtatte sannheter**
- **Alle skal oppleve mestring i hverdagen og lære å stå opp for seg selv og andre**

Læring

Barn lærer av sine egne opplevelser, erfaringer og i samspillet med andre i sine omgivelser. Barnehagen er et trygt og inkluderende fellesskap hvor utforskning og undring står i fokus. Barnehagens læringsarena er først og fremst holdninger, ferdigheter og kunnskaper

Mål:

- **Vi skal i fellesskap bidra til egen og andres læring og mestring.**
- **Utforske og skape forståelse sammen med andre**
- **Barna skal møte voksne som inspirerer til undring og utforskning, og som støtter barnas egne prosesser**

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at vi skal utvikle oss, lære og oppleve fremgang. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer og interesser. Progresjon er viktig for alle utviklingsområdene og er nært knyttet til barndommens dannelsesprosess hjemme og i barnehagen.

Mål:

- **Alle skal få utnytte sitt potensiale for utvikling både individuelt og i fellesskap**
- **Samtaler i hverdagen og foreldresamtalene bidrar til å gi barn de beste forutsetninger for progresjon**

Barns medvirkning

Barns medvirkning omhandler at barna jevnlig får mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Vi fremmer barns medvirkning både enkeltvis og i grupper, hvor barnas interesser og ønsker jevnlig påvirker innholdet i barnehagehverdagen.

Mål:

- **Barna skal oppleve at deres initiativ og vurderinger høres, og bidrar til videre planlegging**
- **Barna skal ha innflytelse på egen hverdag**

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Et tett og nært samarbeid med foreldre er viktig for at vi sammen skal gi barna en trygg og god hverdag. Dette skal vi gjøre gjennom den daglig kommunikasjonen og i foreldresamtaler, foreldremøter, foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Mål

- **Gjensidig informasjon i bringe- / hentesituasjonen**
- **Alle grupper skal gi ut periodeplaner med evaluering**
- **Foreldremedvirkning er synlig i gruppenes metodeplan**

Overganger

Overgang hjem-barnehage

Barnehagen er ofte barnas første møte med større grupper barn. Trygghet for barn og foreldre er grunnleggende for en god overgang og generell trivsel i barnehagen. Trygghet er en forutsetning for livsmestring og utvikling, og vi skal i samarbeid med foreldre legge til rette for dette.

Vi har en fast dagsrytme, dette er viktig for at barna skal ha en forutsigbar og trygg hverdag.

Vi er med i prosjektet *Liten og ny i barnehagen*, som er et 5-årig folkehelseprosjekt rundt foreldreaktiv tilvenning.

Overgang småbarn-storbarn

Det er viktig med trygghet for barn og foreldre i overgangen mellom småbarn og storbarn. Denne overgangen er både spennende og utfordrende for barn og foreldre. Barna skal bli kjent med nye lokaler, barn og voksne, rutiner og dagsrytme. Vi ønsker å gjøre denne overgangen så god som mulig gjennom faste overgangsrutiner og tett foreldresamarbeid.

Overgang barnehage - skole og sfo

De eldste er en del av Ladejarlan som møtes hver fredag for tilrettelagte aktiviteter rettet mot å være eldst i barnehagen. Ladejarlan har som mål å styrke fellesskapet, og med fokus på forberedelse til skolestart. Det gis ut egen periodeplan for denne gruppa.

Vi følger Trondheim kommunes rutine “ Fra barnehage til skole og sfo”.

[Rutine overganger Lade barnehager](#)

Mål:

- **Vi skal legge til rette for at barn opplever gode overganger**
- **Vi skal legge til rette for et godt samarbeid mellom hjem og barnehage**

Barns trivsel og allsidig utvikling

Trygghet og tilknytning til nære voksenpersoner er viktig for barns trivsel og utvikling. Nære og gode relasjoner til barn knyttes ved at barn blir møtt med tillit, innlevelse, respekt og forståelse. Vi som voksne i barnehagen er ansvarlig for å skape denne relasjonen. Vi skal styrke det unike hos den enkelte og samtidig fokusere på hvordan de individuelle egenskapene skal utvikles på best mulig måte i samspill med andre. Barn er sosiale aktører som selv bidrar til egen og andres læring. Samspill med andre mennesker er avgjørende for barns utvikling og læring. Det er viktig at barn får god balanse mellom aktivitet og hvile i barnehagen. Dette kan være alt fra soving for de minste barna, og rolige aktiviteter som lesing, formingsaktiviteter med mer, for de eldre barna. Dette er noe som må tilpasses ut fra barnets alder og behov

Mål:

- **Vi skal legge til rette for barns trivsel og allsidig utvikling**
- **Vi skal ha en god balanse mellom aktivitet og hvile i barnehagehverdagen**

Mat i barnehagen.

Vi vektlegger måltidene som en viktig pedagogisk felles arena for barn. Et sunt og næringsrikt kosthold er viktig for at barn skal ha best mulig forutsetninger til utvikling. Maten skal være næringsrik og innbydende. Vi gjør det vi kan for å begrense matsvinn.

Mål

- **Vi tilbyr innbydende, varierte og sunne måltider i barnehagen**
- **Alle måltider skal være pedagogiske og sosiale fellesarenaer for barn**
- **Vi kaster minst mulig mat**

Samarbeid

Barne- og familietjenesten	BFT er ansvarlig sakkyndig instans for tilpasset opplæring og spesialundervisning i bydelene. Ansvaret omfatter å utarbeide sakkyndig vurdering og bistå barnehagene med kompetanse- og organisasjonsutvikling når det gjelder tilpasset opplæring.	Spes. ped koordinator	Hele året
Dronning Mauds Minne Høgskole	Studenter DMMH har praksisavtale med Trondheim kommune. Styrer/ enhetsleder, praksislærere og øvrig personale ved barnehagen er en viktig aktør i barnehagelærerutdanningen. Høgskolen og praksisfeltet representerer ulike læringsarenaer og samarbeider tett om å legge til rette for at studentene skal oppleve helhet og sammenheng i utdanningen.	Enhetsleder/ praksisveileder DMMH/ praksislærere ved enheten	Hele året
Lærlinger	Vi har lærlinger i barne og ungdomsarbeiderfaget som en del av deres fagutdanning. Lærlingene har tilknyttet en egen veileder i barnehagen og de er hos oss i ett år.	Enhetsleder	
Overgang barnehage/ skole	Skolene får oversikt over hvilke barn som er skolestarter neste skoleår.	Fagenheten	August
	Barnehagen kartlegger minoritetsspråklige skolestartere	Styrer/barnehagelærer	September
	Felles møte med foreldre, skole, SFO og ansatte fra barnehagen for å avklare felles forventninger til skolestart	Rektor	September/ oktober
	I foreldresamtalene i barnehagen på høsten hvor forventninger til siste barnehageår avklares	Barnehagelærere	Høst
	Skolen inviterer neste års skolestartere til samlingsstund sammen med småskoletrinnet	Rektor	November
Besøk på skolen for å bli kjent med utemiljøet Innskriving på skolen med besøk i SFO arealer	Barnehagen		Januar/ februar

	<p>Samtaler mellom barn, foreldre og barnehagelærer hvor barna presenterer “her er jeg”. Avtale om informasjonsoverføring</p> <p>Overføringsmøter mellom barnehage og skole / SFO, skolen får kopi av “her er jeg”</p> <p>Bli kjent dager på skolen. Barna i barnehagen møter barn som har erfart overgangen og skolestarten tidligere (skole ambassadører, faddere)</p> <p>Se hele rutinen her: “Fra barnehage til skole og SFO”</p> <p>Foreldresamtaler I tillegg til oppstartsamtalen når barnet starter i barnehagen får alle foreldre tilbud om 2 foreldresamtaler i året hvor målet er et tettere foreldresamarbeid for at begge parter skal gi og innhente informasjon som kan være viktig for barnets hverdag.</p> <p>Samarbeidsutvalg er et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene</p> <p>Foreldrerådet/FAU Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.</p> <p>Foreldremøter 2 ganger i året holder enheten foreldremøter. På høstmøtet skal foreldrenes medvirkning være i fokus og på vårmøtet vil det være et faglig tema.</p>	<p>Rektor Barnehagen</p> <p>Rektor</p> <p>Rektor / SFO leder SFO/ skolen i samarbeid med barnehagen</p> <p>Barnehagelærer/ foreldre</p> <p>Enhetsleder Representanter fra foreldre og ansatte</p> <p>FAU-representanter, en fra hver gruppe</p> <p>Barnehagelærer/ enhetsleder</p>	<p>Februar/ mars</p> <p>Mars / april</p> <p>April</p> <p>Mai</p> <p>2 ganger i året</p> <p>Vår/høst</p>
--	---	--	---

Språkløyper

Språkløyper er en nasjonal strategi for språk, lesing og skriving. Vårt mål i arbeid med språk og leseaktiviteter er å styrke barnehagens daglige arbeid med barns språklæring gjennom ulike leseaktiviteter. Dette arbeidet øker personalets bevissthet om barns språkutvikling, og fremmer større fokus på leseaktivitet og språkmiljø i barnehagen. Vi arbeider aktivt med å implementere språkløyper i hele personalgruppen.

Her kan du lese mer om språkløyper: [Språkløyper](#).

Grønt flagg

Grønt flagg er en miljøsertifiseringsordning som forplikter barnehagen å arbeide pedagogisk med temaene klima, miljø og bærekraft. Vi har valgt ut biologisk mangfold, gjenbruk og naturområder som våre miljøtema. Vårt mål i arbeid med Grønt flagg er å styrke forståelsen og viktigheten av bevisste valg rettet mot klima, miljø og bærekraft. I arbeidet bruker vi fuglekasser som er montert i barnehagene. Her følger vi prosessen fra et rede blir lagd til egg klekkes. Vi har også et pågående samarbeid med ReMida hvor vi har fått innrede noen rom med bakgrunn i kreativt gjenbruk.

Her kan du lese mer om Grønt flagg: [Grønt flagg](#)

Refleksjon som arbeidsmetode

Refleksjon er en viktig metode i det pedagogiske arbeidet. Vi legger vekt på formelle og uformelle refleksjoner. Formelle refleksjoner kan være møter, praksisfortellinger og foreldresamtaler. Uformelle refleksjoner er refleksjoner som skjer i samspillet mellom barn og voksne i det daglige arbeidet. Vi er opptatt av å være undrende i møtet med andre mennesker, både barn og voksne.